

Goede Vrijdag 2020: Jezus' angst.

Orde van dienst:

Votum en zegengroet

GK 204 Mijn verlosser hangt aan het kruis.

Gebed

Inleiding.

Lezen: Mattheus 26: 36-46

Psalm 22: 1, 2 (Nieuwe Psalmberijming)

Overdenking

Sela Zie, hoe Jezus lijdt voor mij

Geloofsbelijdenis

Sela: Bid met mij.

Gebed

Opw. 614 Uw genade is mij genoeg.

Zegen

Youtube luisteren: Mattheus passie https://youtu.be/Zry9dpM1_n4

Inleiding: Gethsemane.

Overdenking:

In Gethsemane wordt Jezus opeens 'dodelijk bedroefd'. Angstig.

En je zegt: "Ja, dat kan ik me voorstellen. Hij wordt straks gevangen genomen en gekruisigd. Dat weet hij. Natuurlijk is hij bang".

Veel mensen kennen angsten en verdriet. Als je ziek wordt en weet dat je sterven gaat. Als je op de vlucht moet en alles moet achterlaten wat je lief is. Als wrede strijders je dorp binnenvallen en alles doden en verkrachten wat op hun weg komt. Angstig sluit je je kinderen in je armen: bang om wat ze je kinderen kunnen aandoen.

Mensen kunnen letterlijk doodsbang zijn.

En Jezus was toch ook mens? Mens als wij?

Maar in Gethsemane is er meer aan de hand.

Want tot nu toe is Jezus nooit bang geweest. Hij is boos geweest. Hij heeft gehuild. Hij heeft honger gehad. Maar nooit was hij onrustig. Nooit 'bedroefd en angstig'. Altijd was hij onverstoort. Niets kon hem verrassen. Iedere vraag kreeg een antwoord.

Zelfs de dood moest wijken voor zijn woord: "Meisje, tabitha, ik zeg je, sta op!". En het meisje stond op. Hij riep: "Lazarus kom naar buiten!" en Lazarus kwam naar buiten. Jezus is zelfs sterker dan de dood.

En dan nu opeens doodsbang.

En dan moet u weten, dat deze woorden hier heel sterk zijn. Jezus is niet bang. Hij is dóódsbang. Hij is buiten zichzelf van angst. Hij verliest alle zelfbeheersing. Hij kruipt over de grond van angst en verdriet. Lukas, de dokter, vertelt dat Jezus zelfs bloed zweette. Als in shock.

Panische angst. Afschuw.

Waar was Jezus opeens zo bang voor? Voor de mensen? Voor het kruis? Voor de spot?

Nee.

Hij was bang voor de beker.

Want drie keer bidt hij tot zijn vader: "Vader, Abba, als het mogelijk is, laat deze beker aan mij voorbijgaan!". Opeens valt Jezus terug op zijn moedertaal. Het Aramees. De taal van vroeger. De taal van thuis. Als een klein, angstig kind roept hij: "Abba, laat deze beker aan mij voorbijgaan!".

In de Bijbel is deze beker de beker van de toorn van God. De beker van zijn verbolgenheid. Het is de beker van zijn diepe verontwaardiging over het kwaad. Over onrecht. Over liefdeloosheid. Gods toorn is zijn diepe verontwaardiging over afgewezen liefde. Als een minnaar, die afgewezen is. Geschokt als je hem loslaat en voor afgoden kiest. De wrede afgoden. Goden vol leugens, trots en misbruik.

In zijn gekwetste liefde, kan hij je aan je afgoden overleveren. Hij kan je loslaten. Zodat je zelf kunt ervaren hoe leeg en wreed jouw afgoden zijn. Zodat je weer weet wie de bron van het leven is. De bron van de liefde en het licht. Zodat je weer 'Abba' tegen God leert zeggen. Voor hem je hart opent. De toorn van God heeft dus alles te maken met zijn liefde. Hij laat je los met het diepe verlangen, dat je hem gaat zoeken en als een verloren zoon weer terugkeert naar huis.

In Gethsemane ziet Jezus dit op hem afkomen: de beker. De beker van Vaders diepste verdriet. Zijn woede over het misbruik van zijn liefde en zijn schepping. Over het onrecht op aarde. De oorlogen. Het geweld. De onverschilligheid over het lot van armen, weduwen en vluchtelingen. In Gethsemane kijkt Jezus in die beker: de Vader gaat Jezus loslaten. Overleveren aan de machten van het kwaad. En dat is voor Jezus het ergste. Dat is de hel.

Tot dan toe was zijn Vader altijd dichtbij geweest. Jezus was juist altijd zo rustig, zo beheerst, omdat zijn Vader er altijd was. Wat de mensen ook zeiden, hoe ze ook spotten: zijn Vader was er. Hij kon urenlang met zijn Vader alleen zijn. Hoe donker het ook was, Jezus kende het licht. Maar nu gaat zijn vader hem loslaten. Hem als losprijs overgeven aan de Boze. En dat is het ergste.

David kende dat al en riep het in al zijn eenzaamheid uit: "Mijn God, mijn God, waarom heeft u mij verlaten!?"

Jezus roept het uit als het donker wordt op Golgotha: "Eli, Eli, lama sabachthani!?" 'Mijn God, mijn God, waarom heeft u mij verlaten!'

Opnieuw valt Jezus terug in zijn moedertaal. Het Aramees. De taal van vroeger. De taal van thuis. Het tekent zijn diepe angst: 'Mijn Vader heeft mij losgelaten! Het is zo donker!'

Waarom moeten wij dat weten?

Waarom moeten we onze heiland over de grond zien kruipen van de angst? Ik wil dat helemaal niet weten. Ik sluit mijn ogen, als ik hem zo zie lijden.

Toch wil Jezus blijkbaar dat wij door de ogen van de leerlingen zien wat er gebeurt, daar in Gethsemane. De enorme angst van Jezus. Zijn verdriet.

Hij wil dat wij zijn lijden zien om zo ook zijn liefde voor ons te zien. Dat heeft hij voor ons over.

Maar er is nog iets: Hij houdt ons tegelijk een spiegel voor.

Deze spiegel: Jezus laat ons zien, wat ons diepste levensprobleem is.

Jezus is doodsbang voor dat waar wij lang niet altijd zo bang voor zijn. Waar wij vaak niet aan denken. Hij heeft een diep verdriet over waar wij, mensen, soms achteloos aan voorbij lopen.

Dat is dit: dat je God kwijtraakt. Dat je zonder God je leven in deze wereld leidt. Zonder Vader. Dat je overgeleverd bent aan de machten in deze wereld. Overgeleverd aan jezelf.

Juist omdat Jezus als zoon de liefde en de zuiverheid van zijn Vader kent, is het kwijtraken van die Vader voor Jezus het ergste.

Niet de pijn, niet de spot, niet het sterven zelf, niet de armoe, maar voor alles dat zijn Vader hem overleverde en losliet. Dat was het ergste. Jezus wordt dodelijk bedreefd.

Ik kijk in de spiegel als ik naar Jezus kijk. Daar in Gethsemane.

En ik vraag me af: 'Vind ik het ook zo erg, als God wat op een afstand blijft? Het lijkt me wel makkelijk, als God niet te dichtbij komt? Ben ik toch wat vrijer'.

Daarom kan ik bidden soms zo moeilijk vinden: dan komt God opeens zó dichtbij.

En juist daarom is bidden zo belangrijk.

Ik zie de angst bij Jezus en ik hoor hem in feite bidden: "Vader, laat mij niet los! Ik kán niet zonder u! Wie ben ik als u er niet bent om mij te omarmen. Wat is een kind zonder Vader?"

Ik moet dit weten, deze angst, dit verdriet, van Jezus, omdat ik zo vaak omgekeerd reageer. Zo plaatst Jezus mij voor het diepste probleem in mijn leven: dat is dat ik denk, dat ik het allemaal ook wel zonder God redt. Ik koester mijn vrijheid in het land van mijn dromen. Ik dien de afgoden van macht en rijkdom en seks. En dat gaat beter zonder God.

Tenminste: zolang het goed met me gaat.

Pas als er ziekte opduikt of de dood of tegenspoed, word ik bang.

Maar Jezus wordt niet pas bang als er pijn of lijden komt. Dat is veel te laat. Hij wordt al bang ver vóór dat alles. Zijn angstige verdriet is er al veel eerder. Dat is er als hij moet inzien, dat zijn Vader er niet meer voor hem is. Want hij kan niet zonder de liefde van zijn Vader.

Niet de corona of de armoe of dat mijn bedrijf failliet gaat of het sterven zelf maakt mij bang.

Hoeveel zorgen je daar natuurlijk over mag hebben. Begrijp me goed.

Maar erger is als je band met God sterft. Als je gebed doodbloedt. Als je je Vader kwijtraakt.

Mensen beseffen dat vaak niet.

Zijn leerlingen liggen te slapen. Ze hebben blijkbaar wel de angst bij Jezus gezien. Maar niet voor hem gebeden. Ze waren in slaap gevallen. Die gebeden van Jezus duurden ook altijd zo lang. Dat trokken ze niet.

Jezus komt bij ze en ziet ze liggen.

Hij zal gedacht hebben: 'Ja, voor deze mensen doe ik het. Ze slapen. Ze konden zelfs niet een uurtje met mij waken. Naast mij staan. Ze hebben geen idee waar ik doorheen ga. Maar voor hen doe ik het'.

En Jezus staat op, wekt zijn leerlingen, en gaat Judas tegemoet. Hij laat zich gevangen nemen.

Hij neemt de beker aan.

Hij doet dat heel bewust.

Want al in de Hof van Gethsemane proeft Jezus wat er komen gaat.

Niet pas aan het kruis.

Waarom nu al? Nog voordat hij gevangen genomen wordt?

Nou, soms kun je makkelijk zeggen "Ja, dat ga ik doen".

Maar je weet pas wat je beloofd hebt als je er midden in zit. Als je het echt doet. Maar dan kun je er vaak niet meer onderuit.

"Wil jij je moeder in huis nemen als ze ouder wordt?"

"Ja, natuurlijk, dat doe ik".

Maar je beseft pas wat het kost, als ze echt bij je in huis woont en je elke dag voor haar zorgen moet.

Jezus weet het al precies.

En in alle rust en zekerheid lijkt Hij op weg naar Golgotha.

Maar, voordat Jezus echt gevangen genomen wordt en aan het kruis vastgespijkers, laat God Hem al proeven van de verlorenheid, die komen gaat.

Hij hangt nog niet aan het kruis. De mensen in Jeruzalem slapen. En de soldaten van de overpriesters moeten zich nog verzamelen in Jeruzalem.

Maar begrijpt u, dat dit iets heel erg moois duidelijk maakt?

Dit maakt duidelijk, dat Jezus echt uit vrije wil ging lijden en sterven voor ons!

Zijn gehoorzaamheid, zijn liefde voor ons, is dus heel erg groot.

Want stel nu, dat die beker vol verlatenheid en duisternis pas aan het kruis over Hem waren

gekomen, ja, dan had Jezus het wel moeten ondergaan. Of Hij wilde of niet. Hij kon toch niet meer

weg. Menselijk gesproken. Je hangt daar en het lijden komt over je heen. De zon schuift achter de wolken en je kunt er niets tegen doen. Je hebt geen keuze. Je moet het wel dragen.

Maar als je nog weg kunt? Als er nog geen boeien om je handen zijn geslagen of spijkers door je polsen... en als je dán al proeft wat er komen gaat.... Ja, dan kun je nog kiezen.

De Vader laat Jezus al proeven van de beker en zo wíst Jezus wat er kwam.

En toch liet Hij zich gevangen nemen.

Hij was echt gehoorzaam.

Hij heeft ons écht lief.

Na, misschien wel, uren bidden en worstelen, komt Hij bij zijn discipelen.

En wat zegt Hij?

Zegt Hij: "Kom, laten we vluchten, Judas kent deze plek en ik hoor de soldaten al komen"??!

Nee, Hij zegt: "Sta op, laten we gaan, kijk, hij die mij uitlevert, is al vlakbij".

En Hij loopt Judas recht in de armen.

Amen.